

ЩОДО УПРАВЛІННЯ ЯКІСТЮ ПРОДУКЦІЇ ВІВЧАРСТВА

Л. В. Жарук
zharuk.lv@ukr.net

Інститут тваринництва степових районів імені М. Ф. Іванова
«Асканія-Нова» - Національний науковий селекційно-генетичний
центр з вівчарства
вул. Соборна, 1, смт Асканія-Нова, Чаплинський р-н,
Херсонська обл., 75230, Україна

Підвищення конкурентоспроможності підприємств "проблемних" галузей, до яких належить виробництво та переробка вовни, є на сьогодні ключовим, оскільки практика свідчить, що більшість вітчизняних суб'єктів господарювання не може зайняти гідну позицію на ринку, насамперед через невідповідний рівень якості.

Якість сьогодні - це задоволення замовника. Таке спрощене розуміння якості викликає деякі заперечення. Дане трактування не враховує саму сутність якості. Задоволення потреб споживача товаром здійснюється за допомогою визначених властивостей і характеристик, властивих товару. Визначення потреб споживачів та відповідність характеристик продукції є особливо важливим для вовни як умова формування конкурентоспроможності вівчарських підприємств.

Усі вигоди, що може одержати вівчарське підприємство в результаті створення, впровадження та сертифікації систем якості за міжнародними стандартами ISO серії 9000 доцільно об'єднати в наступні три групи :

- збільшення обсягу продажу;
- зниження собівартості продукції;
- можливість збільшення ціни на продукцію.

Впровадження і сертифікація систем менеджменту якості за міжнародними стандартами дозволяє підприємствам подолати умови, що склалися в зовнішньому середовищі підприємства, а також одержати значні економічні переваги, що в кінцевому результаті позитивно позначаються на результатах їх діяльності.

Ключові слова: управління якістю, конкурентоспроможність, продукція вівчарства, вовна.

THE QUALITY MANAGEMENT the PRODUCTS of SHEEP BREEDING

L.V. Zharuk
zharuk.lv@ukr.net

Ascania Nova Institute of Animal Breeding in the Steppe Regions
named after M. F. Ivanov – National Scientific Selection-Genetics
Center for Sheep Breeding
1, Soborna Street, Askania Nova, Chaplynka district,
Kherson region, 75230, Ukraine

Increasing the competitiveness of enterprises of "problem" industries, for today is a key task. One of such industries is the production and processing of wool. Practice shows that the majority of domestic business entities of this industry cannot take a worthy position in the market, primarily because of the inadequate level of quality of their products.

Today the widely held view is that quality is a customer satisfaction. This simplified understanding of quality causes certain objections. This interpretation does not take into account the very essence of quality. After all, the product satisfies the consumer's needs precisely with the properties and characteristics of its quality. Particularly important condition for the formation of competitiveness of sheep breeding enterprises that produce wool is the determination of the needs of consumers and the conformity of these characteristics with the products. Benefits that can be obtained by a sheep breeding enterprise because of the creation, implementation and certification of quality systems in accordance with the ISO 9000 international standards are advisable to be grouped into the following three groups:

- Increase in sales;*
- Reduction of production costs;*
- The possibility of increasing the price of products.*

The introduction and certification of quality management systems according to international standards can overcome the unfavorable environmental conditions for the company. These measures also make it possible to obtain significant economic benefits, which ultimately will positively affect the results of the activity of the sheep breeding enterprise.

Keywords: quality management, competitiveness, products of sheep breeding, wool.

К ВОПРОСУ ОБ УПРАВЛЕНИИ КАЧЕСТВОМ ПРОДУКЦИИ ОВЦЕВОДСТВА

Л. В. Жарук
zharuk.lv@ukr.net

Институт животноводства степных районов имени М.Ф. Иванова
«Аскания-Нова» - Национальный научный селекционно-генетиче-
ский центр по овцеводству
ул. Соборная 1, пгт. Аскания-Нова, Чаплинский р-н,
Херсонская обл., 75230, Украина

На сегодня повышение конкурентоспособности предприятий "проблемных" отраслей является ключевой задачей. Одна из таких отраслей – производство и переработка шерсти. Практика показывает, что большинство отечественных субъектов хозяйствования данной отрасли не могут занять достойную позицию на рынке, прежде всего из-за несоответствующего уровня качества их продукции.

Сегодня широко распространена точка зрения, что качество – это удовлетворение клиента. Такое упрощенное понимание качества вызывает определённые возражения. Данная трактовка не учитывает саму сущность качества. Ведь товар удовлетворяет потребности потребителя именно свойствами и характеристиками своего качества. Особенно важным условием формирования конкурентоспособности овцеводческих предприятий, производящих шерсть, является определение потребностей потребителей и соответствие этим потребностям характеристик производимой продукции. Выгоды, которые может получить овцеводческое предприятие в результате создания, внедрения и сертификации систем качества по международным стандартам ISO серии 9000, целесообразно объединить в следующие три группы:

- увеличение объема продаж;*
- снижение себестоимости продукции;*
- возможность увеличения цены на продукцию.*

Внедрение и сертификация систем менеджмента качества по международным стандартам позволяет преодолеть сложившиеся неблагоприятные для предприятия условия внешней среды. Данные мероприятия также позволяют получить значительные экономические преимущества, что в конечном итоге положительно скажется на результатах деятельности овцеводческого предприятия.

Ключевые слова: управление качеством, конкурентоспособность, продукция овцеводства, шерсть.

Жорстка і неослабна конкурентна боротьба на світових ринках потребує від України, яка намагається стати учасником на світовому економічному просторі, досконалого знання кон'юнктури світового ринку, розробки довгострокової зваженої стратегії виходу на світові ринки та, головне – застосування ефективних механізмів утвердження, закріплення й утримання стійких позицій на них. Необхідною передумовою успішної реалізації Україною такої зовнішньоекономічної стратегії є формування в країні потужного науково-технічного та економічного потенціалу, котрий спирався б на інноваційну основу та управління якістю, забезпечив би їй прорив на міжнародні ринки, насамперед, з високотехнологічною продукцією.

Отже, завдання підвищення конкурентоспроможності підприємств "проблемних" галузей, до яких належить виробництво та переробка вовни, є на сьогодні ключовим, оскільки практика свідчить, що більшість вітчизняних суб'єктів господарювання не може зайняти гідну позицію на ринку, насамперед через невідповідний рівень якості.

Постановка проблеми. Проблема управління якістю продукції широко розглядається в наукових роботах вітчизняних і зарубіжних вчених-економістів. Серед них слід відзначити праці Гличева А. В., Ільєнкову С. Д., Ісикаву К., Мишина В. М., Окрепилова В. В., Орлова П. А., Соколенка В. Н., Фомичову С. К., Фатхутдинова Р. А., Харрінгтона Дж., Шаповала М. І. та інших. Але практична потреба у впровадженні сучасного механізму управління якістю продукції і особливо витратами на її забезпечення не має достатнього теоретичного обґрунтування, оскільки відсутні наукові розробки, які б охоплювали весь комплекс проблем якості продукції починаючи з виробництва вовни до проблем які виникають при її переробці підприємствами України.

Результати дослідження. Розгляд будь-якого питання чи проблеми необхідно починати з визначення тих понять і термінів, що з ними пов'язані. В галузі управління якістю центральними поняттями виступають "якість продукції", "система якості (система менеджменту якості)", "управління якістю", "забезпечення якості", "поліпшення якості", "витрати на якість", "сертифікація" і ряд інших термінів.

Визначення "якості", що міститься в стандарті ISO 8402-94, передбачає орієнтацію на думку споживачів. Тобто враховуються потреби споживачів (замовників), їх вимоги до властивостей і характеристик товарів і послуг. Відповідно до цього визначення продукція визнається якісною, якщо вона не тільки добре виконує покладені на неї функції, але й відповідає потребам і вимогам споживачів. У відповідності з визначенням, якість відноситься до сфери суб'єктивних оцінок. Тобто, якщо предмет задовольняє потреби споживачів, то він має якість, а якщо навпаки – то не має. Міжнародні стандарти ISO

9000 версії 2000 р. внесли певні зміни в тлумачення поняття якості. Стандартом ISO 9000-2000 якість інтерпретується як ступінь, до якого сукупність власних характеристик задовольняє вимоги споживача. Поняття якості, як відповідність призначенню, було переважним в умовах планової економіки.

Якість сьогодні – це задоволення замовника. Таке спрощене розуміння якості викликає деякі заперечення. Дане трактування не враховує саму сутність якості. Задоволення потреб споживача товаром здійснюється за допомогою визначених властивостей і характеристик, властивих товару. Визначення потреб споживачів та відповідність характеристик продукції є особливо важливим для виробників вовни, як умова формування конкурентоспроможності вівчарських підприємств.

В. Е. Швець вважає, що технократичний погляд у відношенні якості продукції не охоплює економічні показники, показники ступеня задоволеності споживачів [1]. Як він зазначає, у його визначенні увага концентрується на системі взаємин між виробником продукції і зацікавленими сторонами з приводу властивостей продукції. Тобто, автор акцентує свою увагу не тільки на задоволення потреб споживачів, але й на задоволення інтересів виробників продукції.

За останнє десятиліття створення, впровадження та сертифікація систем якості, відповідно до міжнародних стандартів ISO серії 9000, отримало все більшу популярність серед підприємств промислово розвинутих країн. Крім цього, збільшується кількість країн, у яких на підприємствах створюються та сертифікуються системи якості відповідно до цих стандартів, а також кількість країн, де міжнародні стандарти ISO серії 9000 визнані як національні.

На даний час наявність міжнародного сертифіката на систему якості є необхідною умовою в переговорах із замовником. Тобто закордонний і вітчизняний замовники починають переговори про вкладення контракту з перевірки наявності міжнародного сертифіката на систему якості [3, 4]. Ця необхідність викликана тим, що потенційний замовник хоче бути впевнений у тому, що підприємство здатне випускати продукцію високої якості, яка задовольняє всім його вимогам.

У літературі виділяється досить великий перелік вигод, що можуть одержати підприємства в результаті міжнародної сертифікації систем якості. У більшості випадків така сертифікація впливає на збільшення прибутку підприємства. На рисунку 1 представлена схема, що показує вплив сертифікації систем якості за міжнародними стандартами на зміну прибутку вівчарського підприємства.

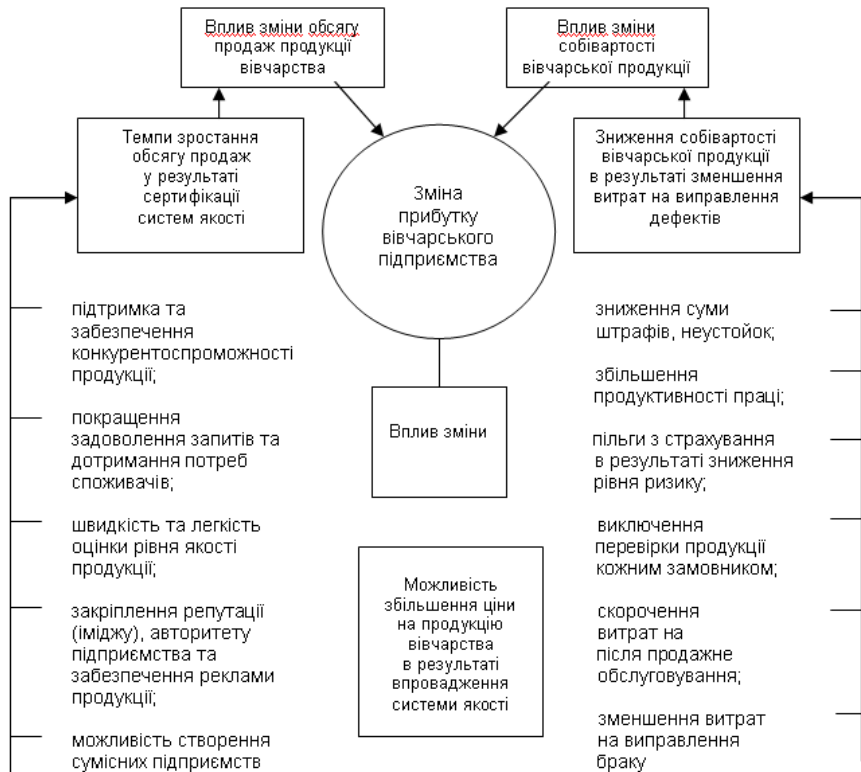

Рис. 1. Схема впливу систем якості на зміну прибутку вівчарського підприємства

Усі вигоди, що може одержати вівчарське підприємство в результаті створення, впровадження та сертифікації систем якості за міжнародними стандартами ISO серії 9000, доцільно об'єднати в наступні три групи :

- збільшення обсягу продажу;
- зниження собівартості продукції;
- можливість збільшення ціни на продукцію.

Збільшення обсягу продажів у результаті сертифікації можна досягти як на вітчизняному, так і на зовнішніх ринках. Це може бути досягнуто завдяки поліпшенню задоволення запитів і дотримання вимог покупців (замовників), забезпеченню конкурентоспроможності продукції, зміцненню репутації (іміджу), авторитету підприємства і за-

безпечення реклами продукції, підвищенню швидкості і легкості оцінки рівня якості продукції замовником. Скорочення витрат відбувається з причини зменшення кількості бракованої продукції. Можливість підвищення ціни на продукцію визначається тим, що сертифікація систем якості надає можливість підприємствам підвищити ціни на експортовану продукцію до рівня середньосвітових.

Висновки. Впровадження і сертифікація систем менеджменту якості за міжнародними стандартами дозволяє підприємствам подолати умови, що склалися в зовнішньому середовищі підприємства, а також одержати значні економічні переваги, що в кінцевому результаті позитивно позначаються на результатах їх діяльності.

Сертифікація продукції у світовій практиці виступає як основний інструмент підтвердження її якості, а також засобом захисту інтересів і прав споживачів. Для успішної сертифікації вітчизняної продукції за міжнародними стандартами важливого значення набуває переорієнтація системи сертифікації України до вимог світового ринку, а також гармонізація вітчизняних стандартів якості тваринницької продукції відповідно до міжнародних стандартів.

Список використаної літератури

1. Качалов В. А. Всеобщий менеджмент качества – стратегия XXI века / В. А. Качалов // Стандарты и качество. – 2004. – № 9. – С. 56-60.
2. Швец В. Е. Основные направления совершенствования и структура системы менеджмента качества на базе новых версий ISO серии 9000: 2000 / В. Е. Швец // Киев: Украинская ассоциация качества, межотраслевой центр качества «Прирост», 2000. – 220 с. – (Материал международного проекта «Созвездие качества 2000»).
3. Бондарев Б. И. О качестве у нас думает каждый / Б. И. Бондарев // Сертификация. – 2006. – № 1. – С. 12-14.
4. Лapidус В. А. На что потрачен век? / В. А. Лapidус // Методы менеджмента качества. – 2000. – С. 4-8.